

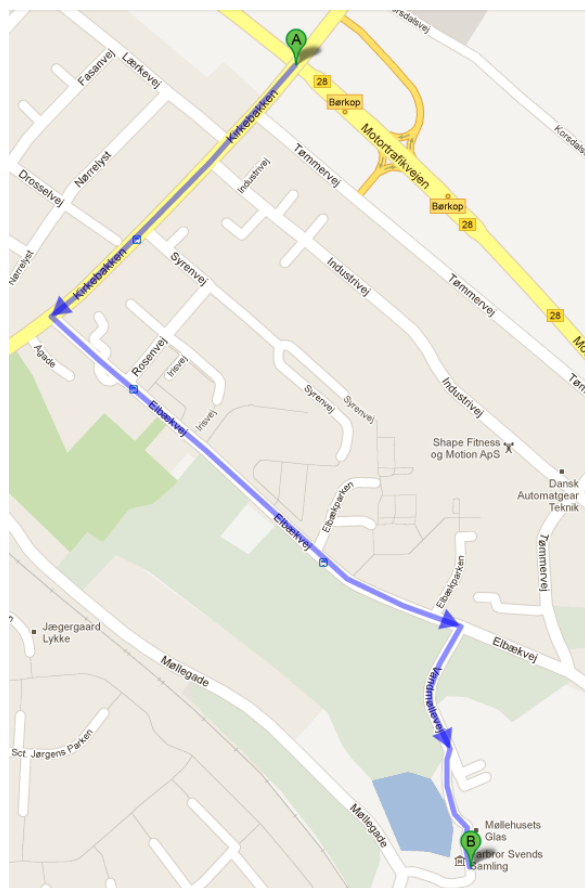
Lidt teknik

Vandhjulene: 2 overfaldshjul med ca. 15 HK ved 16½ omd/min og uden bagvand.

Kælder: 1. trin/gear (udveksling 57:25) kværnuttag, kopelevator og hæveværk mv.

Gearkasseloft: Vi ser de to stjernhjul, som er over de to kongeveller, krondrev, gravhjul og vandhjulsakseler er direkte forbunden med vandhjulene.

Kværnloft: Her ser man 3 kværne (der har været 4) en kopelevator og de 5 udtag fra den kombinerede grynsorterer/melsigte oppe på loftet. Skalstenen ligger under gulvet, det er en stor sten med rivejern omkring. Valsen står tv. ved trappen til kælderens.

Find os på Facebook:

Find vej:

GPS koordinat:

N55° 38' 20.08" E9° 39' 41.34"

Børkop Mølle

Vandmøllevej 4A

DK-7080 Børkop

Mimik 2015-06-17

Rev. 2018-02-09

Rev. 2021-03-27

BØRKOP MØLLE

Børkop Mølle

Vigtige årstal:

1546	Det første skriftlige bevis for møllens eksistens.
1658-59	Svenskerne brænder møllen ned.
1769	Møllen, som hidtil har hørt under kronen (Koldinghus) går i privat eje.
1843-75	Møller Knud Madsen ejer nu møllen, han bygger også en vindmølle.
1934-46	Møller Therkil Therkelsen (Vigges far) ejer nu møllen.
1956	<u>Møllen standser sin virksomhed og begynder at forfalde.</u>
1989-64	Møllen ejes af ing. C.P. Christoffersen.
1960	Møllen fredes.
1962	Møllen som motiv på et 10-øres frimærke, i serien DANSK FREDNING.
1964-77	Møllen ejes af K.L. Kristiansen, forfalder langsomt endnu mere.
1977	Børkop Kommune køber møllen og starter restaurering.
1979-85	Restaurering udføres som et stort beskæftigelses projekt.
1986	Kr. Himmelfartsdag (1. Mølledag) åbnes det hele for publikum.
2008-09	Vejle Kommune etablerede et omløbsstryg, der leder en del af vandet fra Skærup Å uden om Møllesøen og opstemningen. Møllen har dog stadig vand nok til at kunne male.
2010	Vandhjulene udskiftes.
2016	Der nedsættes et Mølleudvalg under Børkop Vandmøllers Venner, hvis primære opgave er at holde den gamle fredede Mølle kørende iht. Fredningsdeklarationen af 10. aug. 1960.

Lidt historie

Den nuværende mølle er opført omkring 1830, men der har sikkert været mølle på stedet siden ca. 1100. Det første skriftlige bevis for møllens eksistens er fra et skøde fra 1546. Dengang var det en mølle med 2 overfaldshjul og 2 kværne. I 1803 havde møllen 4 kværne, og i 1813 blev der yderligere installeret en skalsten i kælderens med tilhørende gearkasse på loftet.

Møllen har haft skiftende ejere op gennem tiden fra at have været under kronen (Koldinghus) til forskellige private ejere for i 1977 at blive købt af Børkop Kommune, som igangsatte et større restaureringsarbejde som et beskæftigelsesprojekt under ledelse af Holger Nyborg og ved hjælp af Nationalmuseet. Dette arbejde afsluttedes i 1984, hvor det blev bestemt, at møllens stuehus skulle indrettes som restaurant. Møllen var imidlertid i 1960 blevet fredet, og i 1962 blev møllen afbilledet på et 10-øres frimærke.

I 1987 fik Viggo Therkelsen, der er vokset op på møllen og har stor viden om mølleri- et, møllen til at fungere igen med hjælp af andre. I 2010 fik møllen installeret 2 nye vandhjul udført af Herslev Savværk, så møllen i dag er fuldt fungerende vandhjuls- mølle af gearkassetypen og med fuldt fungerende grynsystem. Der fremstilles i dag 17 forskellige produkter – udelukkende med vandkraft.

Børkop Vandmøllers Venner sørger for at møllen bliver brugt iht. Fredningsdeklaratio- nen, samt bliver vedligeholdt efter aftale med Vejle kommune. Vi sørger desuden for, at både mølleri- et og museet er tilgængelig for publikum fra Skærtorsdag, dog senest fra 1/4 til 30/9 alle lørdage & søn- og helligdage fra kl. 14.00 – 17.00 Entré og rundvisning er gratis i det tidsrum.

Uden for disse åbningstider kan der arrangeres en guidet tur for grupper. Nærmere oplysninger om pris og booking kan ses på hjemmesiden.